

NOTA

---

van:	het Praesidium
aan:	de Conventie
Betreft:	Ontwerp-protocollen betreffende: <ul style="list-style-type: none"> - de toepassing van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel - de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie

---

INLEIDING

Het Praesidium is overeengekomen de ontwerp-teksten voor beide in hoofde genoemde protocollen samen aan de Conventie voor te leggen, zodat zij een algemeen beeld krijgt van de belangrijkste aspecten van de rol van de nationale parlementen in het Europese democratische bestel. De leden van de Conventie treffen hierbij de volgende teksten aan:

- een toelichting bij elk van beide protocollen,
- de ontwerp-tekst van het Praesidium voor het protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel (bijlage I),
- een technisch commentaar op dit de protocol (bijlage II),
- de ontwerp-tekst van het Praesidium voor het protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie (bijlage III),
- een technisch commentaar op dit protocol (bijlage IV).

Protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel

Tijdens de Europese Raad van Laken is een verklaring aangenomen, waarin eraan wordt herinnerd dat "de burger een duidelijke, doorzichtige, doeltreffende, democratisch gestuurde communautaire aanpak" verwacht en geen "Europese instellingen die zich met alles en nog wat bemoeien". In de verklaring van Laken wordt in dat verband benadrukt dat er behoefte is aan een betere verdeling en omschrijving van de bevoegdheden in de Europese Unie, en wordt tevens de vraag gesteld welke rol de nationale parlementen daarbij kunnen vervullen in een context waarbij naar een betere naleving van het subsidiariteitsbeginsel wordt gestreefd: "Moeten [de nationale Parlementen] zich concentreren op de bevoegdheidsverdeling tussen Unie en lidstaten, bijvoorbeeld door een voorafgaande controle op de naleving van het subsidiariteitsbeginsel?".

Werkgroep I heeft getracht een antwoord te geven op de vragen die in de Verklaring van Laken in verband met het subsidiariteitsbeginsel worden gesteld. De werkgroep heeft haar goedkeuring gehecht aan een reeks voorstellen, die in haar eindverslag staan (zie doc. CONV 286/02). Zij heeft een aantal beginselen ("gouden regels") en beleidslijnen vastgesteld die voor een betere toepassing van het subsidiariteitsbeginsel moeten zorgen zonder evenwel de besluitvorming in de instellingen te blokkeren of te verzwaken. De werkgroep heeft tevens geoordeeld dat het subsidiariteitsbeginsel in essentie een politiek beginsel is, waarvoor de verantwoordelijkheid eerst en vooral bij politieke instanties moet liggen. De werkgroep heeft uiteindelijk een reeks voorstellen opgesteld rond de volgende drie krachtlijnen:

- striktere inachtneming en toepassing van het subsidiariteitsbeginsel door de instellingen die aan het wetgevingsproces deelnemen;
- instelling van een politiek mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing ("early warning system") om het toezicht op de inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel door de nationale parlementen te verbeteren; dit mechanisme biedt elk nationaal parlement de mogelijkheid binnen een termijn van zes weken vanaf de datum van toezending van een wetgevingsvoorstel van de Commissie de Europese instellingen een gemotiveerd advies toe te zenden waarin het zijn bezorgdheid uit omtrent een mogelijke schending van het subsidiariteitsbeginsel;
- verruiming van de voorwaarden waaronder bij het Hof van Justitie beroep wegens niet-naleving van het subsidiariteitsbeginsel kan worden ingesteld.

Deze voorstellen zijn uitvoerig besproken in de plenaire vergadering van 3 en 4 oktober 2002 (cf. CONV 331/02) . De discussie ging vooral over het mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing en de werking ervan, alsmede over de voorwaarden waaronder bij het Hof beroep kan worden ingesteld. Na afloop van het debat concludeerde de voorzitter dat er ruime overeenstemming bestond over de voorstellen in het verslag van de werkgroep en vermeldde hij een aantal punten en vragen die nadere overweging behoeven:

- de vraag of de alarmprocedure ingeleid moet kunnen worden ingeleid door het parlement als zodanig dan wel, in het geval van een tweekamerstelsel, door elk van beide kamers afzonderlijk;
- de vaststelling van de drempel van het aantal nationale parlementen bij het overschrijden waarvan de Commissie haar voorstel opnieuw moet bezien;
- de vraag of er een koppeling tot stand moet worden gebracht tussen de inleiding van de alarmprocedure en het recht om beroep in te stellen bij het Hof

Na deze verschillende vragen opnieuw te hebben bezien, is het Praesidium overeengekomen het volgende voor te stellen:

- elk nationaal parlement is bevoegd om het mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing te activeren, en het is zijn taak om de interne procedures vast te stellen voor raadpleging van de afzonderlijke kamers in het geval van een tweekamerstelsel, en/of - waar van toepassing - van de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheid;
- de drempel moet worden vastgesteld op één derde van het aantal nationale parlementen, zoals voorgesteld door de werkgroep;
- het Hof van Justitie moet bevoegd zijn uitspraak te doen inzake het beroep wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel dat wordt ingesteld door de lidstaten, in voorkomend geval op verzoek van hun nationale parlementen en/of regionale parlementen met wetgevende bevoegdheid. Ook het Comité van de Regio's moet over diezelfde mogelijkheid beschikken voor wat betreft wetgevingsbesluiten waarvoor het wordt geraadpleegd.

Protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie

In de verklaring van Laken wordt gememoreerd dat "de Europese Unie haar legitimiteit put uit de democratische waarden die zij uitdraagt, de doelstellingen die zij nastreeft en de bevoegdheden en instrumenten waarover zij beschikt", maar ook dat "het Europese project zijn legitimiteit put uit democratische, transparante en efficiënte instellingen". Voorts wordt in de verklaring gesteld dat "ook de nationale parlementen bijdragen tot de legitimering van het Europese project" en in herinnering gebracht dat "in de verklaring betreffende de toekomst van de Unie, die aan het Verdrag van Nice is gehecht, is onderstreept dat hun rol in het Europese bestel moet worden onderzocht".

In die geest is in het kader van de Conventie werkgroep IV ingesteld betreffende de rol van de nationale parlementen. De besprekingen in die werkgroep hadden betrekking op drie onderwerpen: de toezichthoudende rol van de nationale parlementen ten aanzien van de regering; de rol van de nationale parlementen bij het toezicht op de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel (thema dat in eerste instantie is behandeld door werkgroep I van de Conventie), alsmede de rol en de werking van de interparlementaire mechanismen en betrekkingen. De werkgroep heeft een aantal specifieke aanbevelingen aangenomen, o.a. betreffende de maatregelen die op het niveau van de instellingen van de Unie moeten worden getroffen om het de nationale parlementen van de lidstaten makkelijker te maken toezicht uit te oefenen op hun eigen regering voor alle vraagstukken met betrekking tot de activiteiten van de Unie (CONV 353/02). Die aanbevelingen, die meer in het bijzonder betrekking hebben op de toegang tot informatie voor nationale parlementen, kregen ruime steun van de Conventie tijdens het debat in plenaire zitting op 28 oktober jl. over het verslag van werkgroep IV (CONV 378/02).

De uitvoering van een aantal van de aanbevelingen van werkgroep IV vergt een aanpassing van het protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie dat aan het Verdrag van Amsterdam is gehecht. Die aanpassingen hebben in de eerste plaats betrekking op de informatie voor de nationale parlementen over wetgevingsvoorstellen en andere teksten. Op dit gebied heeft werkgroep IV de onderstaande specifieke aanbevelingen gedaan:

- de Commissie moet alle wetgevingsvoorstellen en raadgevingsdocumenten tegelijkertijd toezenden aan de nationale parlementen, het Europees Parlement en de Raad;

- de Commissie moet haar jaarlijkse beleidsstrategie en haar jaarlijkse wetgevings- en werkprogramma tegelijkertijd toezenden aan de nationale parlementen, het Europees Parlement en de Raad;
- de Rekenkamer moet haar jaarverslag tegelijkertijd toezenden aan de nationale parlementen, het Europees Parlement en de Raad;
- de resultaten van de bespreking in de Raad moeten worden toegezonden aan de nationale parlementen (en aan het Europees Parlement) parallel met de toezending ervan aan de nationale regeringen.

Het ontwerp voor het gewijzigde protocol houdt rekening met de aanbevelingen van werkgroep IV. Bovendien worden nog enkele technische wijzigingen voorgesteld met het oog op de aanpassing van het ontwerp-protocol aan de werkzaamheden van de Conventie (aanbevelingen van werkgroep IX betreffende de vereenvoudiging en betreffende de benaming van de besluiten; verwijzingen naar de artikelen in het eerste of het tweede deel van de Grondwet). Tevens is een punt ingelast met een verwijzing naar het protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel, om de gemeenschappelijke logica die deze beide protocollen verbindt, duidelijk te maken.

o
o   o

ONTWERP
[PROTOCOL] BETREFFENDE DE TOEPASSING VAN HET SUBSIDIARITEITS- EN
HET EVENREDIGHEIDSBEGINSEL

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN

GELEID DOOR DE WENS ervoor te zorgen dat besluiten zo dicht mogelijk bij de burgers van de Unie worden genomen;

VASTBESLOTEN de voorwaarden vast te stellen voor de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel van artikel 7 van de Grondwet en een systeem in te stellen voor toezicht op de toepassing van dit beginsel door de instellingen;

HEBBEN te dien einde OVEREENSTEMMING BEREIKT omtrent de volgende bepalingen, die aan de Grondwet worden gehecht:

1. Elke instelling draagt er voortdurend zorg voor dat het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel van artikel 8 van de Grondwet in acht worden genomen.
2. Alvorens wetgevingsteksten voor te stellen, dient de Commissie, behalve in zeer urgente of vertrouwelijke gevallen, breed overleg te voeren. Dit overleg moet, waar nodig, rekening houden met de regionale en lokale dimensie van het beoogde optreden.
3. De Commissie zendt haar wetgevingsvoorstellen en wijzigingsvoorstellen gelijktijdig toe aan de nationale parlementen en aan de wetgever van de Unie. De wetgevingsresoluties van het Europees Parlement en de gemeenschappelijke standpunten van de Raad worden, zodra ze zijn aangenomen of vastgesteld, door de betrokken instelling aan de nationale parlementen van de lidstaten toegezonden.

4. De Commissie rechtvaardigt haar voorstel in het licht van het subsidiariteitsbeginsel. Aan elk wetgevingsvoorstel wordt een subsidiariteitsmemorandum gehecht, met een uitgebreide toelichting van de elementen op basis waarvan de naleving van het subsidiariteitsbeginsel kan worden beoordeeld. Dat memorandum moet elementen bevatten waarmee de financiële gevolgen van het voorstel kunnen worden beoordeeld, alsook - in het geval van een kaderwet - het effect ervan op de door de lidstaten vast te stellen regelgeving, inclusief - waar toepasselijk - de regionale regelgeving. De redenen voor de conclusie dat een doelstelling van de Unie beter bereikt kan worden door de Unie moeten met kwalitatieve of, zo mogelijk, kwantitatieve indicatoren worden gestaafd. De Commissie houdt er rekening mee dat alle lasten, financiële of administratieve, voor de Unie, nationale regeringen, regionale of lokale overheden, bedrijfsleven en burgers tot een minimum moeten worden beperkt en evenredig moeten zijn met het te bereiken doel.
5. Alle nationale parlementen van de lidstaten kunnen binnen een termijn van zes weken vanaf de datum van toezending van het wetgevingsvoorstel van de Commissie, aan de voorzitters van het Europees parlement, de Raad en de Commissie een gemotiveerd advies toezenden over de redenen waarom zij menen dat het betrokken voorstel niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. De nationale parlementen stellen zelf de interne procedures vast voor de raadpleging van de afzonderlijke kamers in het geval van een tweekamerstelsel en/of, waar van toepassing, van de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheid.
6. Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie houden rekening met de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementen.

Als minstens een derde van de nationale parlementen een gemotiveerd advies uitbrengt waarin wordt gesteld dat het Commissievoorstel niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel, moet de Commissie haar voorstel opnieuw bezien. Op grond daarvan kan de Commissie besluiten haar voorstel te handhaven, te wijzigen of in te trekken. De Commissie motiveert haar besluit.

7. In de periode tussen de bijeenroeping van het bemiddelingscomité en het tijdstip waarop het comité bijeenkomt kunnen de nationale parlementen van de lidstaten eveneens een gemotiveerd advies uitbrengen over de redenen waarom zij menen dat het gemeenschappelijk standpunt van de Raad, dan wel de amendementen van het Europees Parlement het subsidiariteitsbeginsel schenden. Tijdens de bijeenkomst van het bemiddelingscomité houden het Europees Parlement en de Raad zoveel mogelijk rekening met de adviezen van de nationale parlementen van de lidstaten.
8. Volgens artikel [huidig artikel 230] van de Grondwet is het Hof van Justitie bevoegd kennis te nemen van elk beroep wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel dat wordt ingesteld door de lidstaten, in voorkomend geval op verzoek van hun nationaal parlement en in overeenstemming met het eigen grondwettelijk bestel. Uit hoofde van ditzelfde artikel van de Grondwet kan ook het Comité van de Regio's een dergelijk beroep instellen voor wetgevingsbesluiten waarover het is geraadpleegd.
9. De Commissie brengt jaarlijks verslag uit aan de Europese Raad, het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van artikel 8, lid 3, van de Grondwet. Dit jaarverslag wordt ook toegezonden aan het Comité van de Regio's en aan het Economisch en Sociaal Comité.

**COMMENTAAR OP DE ONTWERP-TEKST VOOR HET PROTOCOL BETREFFENDE
DE TOEPASSING VAN HET SUBSIDIARITEITS- EN HET
EVENREDIGHEIDSBEGINSEL**

De voorgestelde tekst is geïnspireerd op de elementen van het huidige protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel, dat bij het Verdrag van Amsterdam is ingevoerd. Om beter te beantwoorden aan de kenmerken van een protocol bij een Grondwet, is de huidige tekst evenwel ingekort en vereenvoudigd.

Punt 1 bevat hetzelfde beginsel als punt 1 van het huidige protocol, krachtens hetwelk de instellingen ervoor zorgen dat het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel van artikel 8 van de Grondwet in acht worden genomen.

Punt 2 stemt inhoudelijk overeen met het huidige punt 9 en bepaalt dat het overleg dat de Commissie moet voeren alvorens wetgevingsteksten voor te stellen, waar nodig rekening moet houden met de regionale en lokale dimensie van het beoogde optreden.

Conform de conclusies van de werkgroep, wordt in punt 3 bepaald dat alle wetgevingsvoorstellen tegelijk aan de nationale parlementen en de wetgever van de Unie (Parlement en Raad) moeten worden toegezonden. Hetzelfde geldt voor de wetgevingsresoluties van het Europees Parlement en de gemeenschappelijke standpunten van de Raad.

Punt 4 heeft betrekking op de motivering van het voorstel door de Commissie. Zij dient daartoe een memorandum op te stellen, waarvan de inhoud in dit punt gedetailleerd wordt omschreven.

Krachtens punt 5 zijn alle nationale parlementen bevoegd om binnen een termijn van zes weken een gemotiveerd advies uit te brengen met de redenen waarom zij menen dat het betrokken voorstel niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig de keuze van het Praesidium, stellen de nationale parlementen zelf de procedures vast voor raadpleging van de afzonderlijke kamers in het geval van een tweekamerstelsel en/of, waar van toepassing, van de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheid.

In punt 6 wordt een drempel (één derde) ingevoerd en bepaald welk effect die drempel heeft. Als de drempel wordt overschreden, moet de Commissie haar voorstel opnieuw bezien. Zij kan besluiten het voorstel te handhaven, te wijzigen of in te trekken. Haar besluit moet worden gemotiveerd.

Conform de conclusies van werkgroep I kunnen volgens punt 7, de nationale parlementen opnieuw interveniëren in de periode tussen de bijeenroeping van het bemiddelingscomité en het tijdstip waarop het bijeenkomt. Dit punt bevat ook de voorschriften voor een dergelijke interventie.

Punt 8 gaat over het Hof van Justitie. Het beroep wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel wordt ingesteld door de lidstaten, in voorkomend geval op verzoek van hun nationaal parlement. Ook het Comité van de Regio's kan een dergelijk beroep instellen voor wetgevingsbesluiten waarover het is geraadpleegd.

Punt 9 neemt ongewijzigd een bepaling van punt 9 van het huidige protocol over, volgens welke de Commissie jaarlijks aan de Europese Raad, het Europees Parlement en de Raad verslag moet uitbrengen over de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel. Dit jaarverslag wordt ook toegezonden aan het Comité van de Regio's en aan het Economisch en Sociaal Comité.

ONTWERP
[PROTOCOL] BETREFFENDE DE ROL VAN DE NATIONALE PARLEMENTEN
IN DE EUROPESE UNIE

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN,

MEMOREREND dat de wijze waarop de afzonderlijke nationale parlementen de controle uitoefenen op hun eigen regering met betrekking tot de activiteiten van de Unie, ressorteert onder de eigen constitutionele inrichting en praktijk van de lidstaten,

GELEID DOOR DE WENS om evenwel een grotere betrokkenheid van de nationale parlementen bij de activiteiten van de Europese Unie te stimuleren en hun betere mogelijkheden te bieden tot uiting van hun zienswijze over aangelegenheden die voor hen van bijzonder belang kunnen zijn,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT omtrent de volgende bepalingen, die aan de Grondwet worden gehecht:

- I. Informatie voor de nationale parlementen van de lidstaten
  1. Alle discussiedocumenten van de Commissie (groenboeken, witboeken en mededelingen) worden rechtstreeks door de Commissie aan de nationale parlementen van de lidstaten toegezonden.
  2. De Commissie zendt al haar voorstellen voor wetgeving rechtstreeks toe aan de nationale parlementen, tegelijkertijd met de toezending aan het Europees Parlement en de Raad.
  3. De nationale parlementen van de lidstaten kunnen de voorzitter van het Europees Parlement, respectievelijk van de Raad en van de Commissie een met redenen omkleed advies toezenden betreffende de overeenstemming van een wetgevingsvoorstel van de Commissie met het subsidiariteitsbeginsel, volgens de procedure van het protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel.

4. Er dient een periode van zes weken te verstrijken tussen het ogenblik waarop een wetgevingsvoorstel door de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en de nationale parlementen van de lidstaten in al hun talen beschikbaar wordt gesteld, en de datum waarop het met het oog op zijn aanneming of op de aanneming van een standpunt in het kader van de wetgevingsprocedure van artikel [X van deel II van het verdrag tot instelling van een grondwet voor Europa], op de agenda van de Raad wordt geplaatst, behoudens uitzonderingen vanwege de extreme urgentie van de zaak, waarvoor de redenen in het besluit of het gemeenschappelijk standpunt moeten worden aangegeven.
5. De agenda's en de resultaten van de Raadszittingen worden rechtstreeks meegedeeld aan de nationale parlementen van de lidstaten.
6. De Commissie zendt alle wetgevingsvoorstellen en teksten met betrekking tot beleidsstrategie die zij indient bij het Europees Parlement en de Raad, tegelijkertijd ook toe aan de nationale parlementen van de lidstaten ter informatie.
7. De Rekenkamer zendt haar jaarverslag ter informatie toe aan de nationale parlementen van de lidstaten, tegelijkertijd met de toezending ervan aan het Europees Parlement en de Raad.
8. Het Europees Parlement onderzoekt samen met de nationale parlementen hoe binnen de Europese Unie de samenwerking tussen de verschillende parlementen op efficiënte wijze kan worden gestimuleerd.
9. De op 16-17 november 1989 ingestelde Conferentie van commissies voor Europese gelegenheden kan elke door haar passend geachte bijdrage ter attentie van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie leveren. Dergelijke bijdragen zijn geenszins bindend voor de nationale parlementen en laten hun standpunt onverlet.

**COMMENTAAR BIJ DE ONTWERP-TEKST VOOR HET PROTOCOL
OVER DE ROL VAN DE NATIONALE PARLEMENTEN**

In de inleiding bij het protocol wordt de huidige tekst overgenomen, met dien verstande dat wordt gepreciseerd dat "de wijze waarop" de nationale parlementen "de controle uitoefenen" op hun eigen regering ressorteert onder de interne inrichting van elke lidstaat, en dat de woorden "aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen" worden vervangen door "aan het constitutioneel verdrag". De huidige tekst luidt als volgt:

"DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN,

EROP WIJZEND dat controle van de afzonderlijke nationale parlementen op hun eigen regering met betrekking tot de activiteiten van de Unie ressorteert onder de eigen constitutionele inrichting en praktijk van de lidstaten,

GELEID DOOR DE WENS om evenwel een grotere betrokkenheid van de nationale parlementen bij de activiteiten van de Europese Unie te stimuleren en hun betere mogelijkheden te bieden tot uiting van hun zienswijze over aangelegenheden die voor hen van bijzonder belang kunnen zijn,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT omtrent de volgende bepalingen, die aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen worden gehecht:"

In punt 1 is de tekst overgenomen van punt 1 van deel I van het protocol van Amsterdam: "Alle discussiedocumenten van de Commissie (groenboeken, witboeken en mededelingen) worden met spoed aan de nationale parlementen van de lidstaten toegezonden", zij het met een aanpassing in de zin van de aanbeveling van werkgroep IV betreffende de rechtstreekse toezending van de Commissiedocumenten aan de nationale parlementen.

Punt 2 is gebaseerd op punt 2 van het protocol van Amsterdam: "Voorstellen van de Commissie voor wetgeving als omschreven door de Raad overeenkomstig artikel 207, lid 3, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, worden tijdig beschikbaar gesteld, zodat de regering van elke lidstaat ervoor kan zorgen dat het nationale parlement ze voorzover dienstig ontvangt" met toevoeging evenwel van de aanbeveling van werkgroep IV dat de Commissie al haar voorstellen rechtstreeks dient toe te zenden aan de nationale parlementen, tegelijkertijd met de toezending aan het Europees Parlement en de Raad.

Punt 3 omvat een verwijzing naar de rol van de nationale parlementen in de context van het mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing inzake de subsidiariteit, zoals beschreven in het protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel.

In punt 4 wordt de formulering van punt 3 van het protocol van Amsterdam overgenomen: "Er dient een periode van zes weken te verstrijken tussen het ogenblik waarop een wetgevingsvoorstel of een voorstel voor een uit hoofde van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie vast te stellen maatregel door de Commissie in alle talen aan het Europees Parlement en de Raad beschikbaar wordt gesteld, en de datum waarop het met het oog op een besluit, hetzij de aanneming van een besluit, hetzij de vaststelling van een gemeenschappelijk standpunt overeenkomstig artikel 251 of artikel 252 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, op de agenda van de Raad wordt geplaatst, behoudens uitzonderingen vanwege de urgentie van de zaak, waarvoor de redenen in het besluit of het gemeenschappelijk standpunt moeten worden aangegeven", zij het dat de tekst is aangepast om rekening te houden met de aanbevelingen van werkgroep IX betreffende de procedure voor de besluitvorming inzake de aanneming van wetsbesluiten van de Unie. De specifieke verwijzing naar de voorstellen voor uit hoofde van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie vast te stellen maatregelen is ook geschrapt, overeenkomstig de aanbevelingen van werkgroep X betreffende de hervorming van de rechtsinstrumenten op dit gebied en de desbetreffende algemene aanbevelingen van werkgroep IX over hetzelfde onderwerp, waarbij het "wetgevingsvoorstel" uit de gewijzigde tekst ook die maatregelen moet omvatten.

In de punten 5 tot en met 7 zijn de aanbevelingen van werkgroep IV overgenomen betreffende de mededeling aan de nationale parlementen van de bevindingen van de Raad (waarbij de toezending van de agenda's ook is toegevoegd), van de jaarlijkse beleidsstrategie van de Commissie, van haar jaarlijks wetgevings- en werkprogramma en van het jaarverslag van de Rekenkamer.

Punt 8 (nieuw) is een afspiegeling van de door het Europees Parlement al herhaaldelijk geuite wens om samen met de nationale parlementen de samenwerking tussen de parlementen te stimuleren.

In punt 9 is op vereenvoudigde wijze (de verwijzingen naar specifieke gebieden in de huidige tekst zijn overbodig) het kernidee overgenomen van de punten 4 tot en met 7 van het huidige protocol dat de COSAC (Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden) elke door haar passend geachte bijdrage kan voorleggen aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie. De tekst van het protocol van Amsterdam over de COSAC luidt als volgt:

- "4. De op 16-17 november 1989 in Parijs ingestelde Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden, hierna COSAC genoemd, kan elke door haar passend geachte bijdrage ter attentie van de instellingen van de Europese Unie leveren, met name op basis van ontwerp-wetteksten die de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, gelet op de aard van het onderwerp, bij een in gemeenschappelijk overleg genomen besluit naar COSAC kunnen zenden.*
- 5. COSAC kan elk wetgevingsvoorstel of -initiatief bestuderen dat betrekking heeft op de totstandkoming van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid en dat rechtstreeks van invloed zou kunnen zijn op de individuele rechten en vrijheden. Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie worden op de hoogte gebracht van alle bijdragen die op grond van dit punt door COSAC worden geleverd.*
- 6. COSAC mag tot het Europees Parlement, de Raad en de Commissie elke door haar passend geachte bijdrage richten inzake de wetgevende werkzaamheden van de Unie, meer bepaald wat betreft de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid en vraagstukken in verband met grondrechten.*
- 7. De bijdragen van COSAC zijn geenszins bindend voor de nationale parlementen en laten hun standpunt onverlet."*